

- Stor kompetence indenfor demokratisering og menneskerettigheder på OSCE's normative grundlag.
- Lang erfaring med operative indsatser for konfliktforebyggelse.
- Stort eksisterende apparat etableret i regionen.

Op til Kosovokrisen i 1998 havde OSCE med succes deployeret missioner i kriseområder, herunder i 1997 som overordnet ramme for den internationale indsats i Albanien. Organisationen havde ikke ved KVM-indsatsen i Kosovo – der kom i stand efter aftale mellem ambassadør Holbrooke og præsident Milosevic – den planlægningsmæssige kapacitet til hurtig deployering af et stort antal medarbejdere i felten. Forløbet i Kosovo understregede behovet for hurtigt at kunne udsende mindre enheder.

OSCE's svar blev REACT (*Rapid Expert Assistance and Cooperation Teams*). REACT blev i 2000 operationsklart. Målet med REACT er hurtigt at kunne udsende civilt personel fra OSCE's medlemslande til konfliktforebyggelse og krisestyring. Danmark var blandt de første lande, der tilmeldte bidrag til REACT. Danmark stiller med op til 20 personer, der vil være operationsklare inden to uger. Personellet stilles til rådighed af Udenrigsministeriets Internationale Humanitære Beredskab (IHB). Erfaringerne fra IHB har også været til rådighed for udviklingen af REACT. REACT er fra starten udviklet med henblik på indsættelse i samarbejde med EU og andre organisationer.

OSCE's *Højkommissær for Nationale Mindretal* er et andet vigtigt instrument i konfliktforebyggelsen. Embedet som Højkommissær blev oprettet i 1992, og har gjort en uvurderlig indsats også i konflikter, der ikke til daglig har været på den internationale dagsorden. Eksempelvis kan nævnes mindretalsspørgsmål i Ukraine. Højkommissærembedet har siden oprettelsen været beklædt med den tidligere hollandske udenrigsminister Max van der Stoel. Van der Stoel ville oprindeligt være trådt tilbage i 1999, men først i 2000 lykkedes det at nå til enighed om en efterfølger, den svenske tidl. Washington-ambassadør og chef for FN-observatørerne i Irak, Rolf Ekeus, der tiltræder 1. juli d.å.. Danmark har aktivt støttet Ekeus' kandidatur. Hans udnævnelse var et af de positive resultater fra Ministerrådsmødet i Wien. Ruslands aktive medvirken i den proces var også et positivt signal.

OSCE er således en del af den igangværende proces med sigte på at styrke det internationale

samfunds evne til at forebygge konflikter. Et tilsvarende arbejde er i gang i FN på grundlag af Brahimi-rapporten fra 2000. FN deltager regelmæssigt i OSCE-møder på højt niveau (ved generalsekretæren eller vicegeneralsekretæren). Det samme gør sig gældende for EU og andre internationale organisationer.

Danmark deltager aktivt i dette arbejde og har stærke forudsætninger herfor. Det Internationale Humanitære Beredskab og Freds- og Stabilitetsrammen udgør begge innovative instrumenter til en målrettet, konfliktforebyggende indsats. En samlet dansk strategi for forebyggelse og bilæggelse af voldelige konflikter er endvidere under udarbejdelse. Også den nye strategi for dansk udviklingsbistand, Partnerskab 2000, der har konfliktforebyggelse som et prioritetsområde, bidrager til Danmarks position på området.

Europas erfaringer fra Helsinki i 1975 og frem til i dag vil også kunne stilles til rådighed for andre regioner. Den europæiske sikkerhedsmodel kan ikke kopieres i sin helhed, men en lang række principper og instrumenter vil kunne være relevante også i forhold til Asien og Afrika. De europæiske lande vil her kunne tilbyde en erfaringsudveksling på modtagerlandenes egne præmisser. Danmark er aktiv i forsøgene på at etablere et sådant samarbejde. I *Asien* har der været en vis interesse for europæiske erfaringer indenfor militær tillidsskabelse og stabilisering, der vil kunne være relevant ikke mindst på den koreanske halvø. Dansk ASEM-formandskab i 2002 giver gode muligheder for at fremme dette. Også i relation til *Afrika* vil visse konfliktforebyggende erfaringer kunne overføres til et kontinent, hvor voldelige konflikter ødelægger års arbejde med udvikling. Den 28.-29. juni d.å. er Danmark vært for en international konference om konfliktforebyggelse i Afrika, der finder sted i Maputo, Mozambique. OSCE's Generalsekretær Kubis deltager i konferencen, blandt andet for at redegøre for OSCE's erfaringer på konfliktforebyggelsesområdet.

7. OSCE's finansiering på plads frem til 2004.

I april 2001 lykkedes det at afslutte de forhandlinger om OSCE's finansieringsordning for større missioner, der var brudt sammen på Ministerrådsmødet i Wien. Der er tale om et resultat af væsentlig betydning for organisationens videre arbejde. Den oprindelige ordning for obligatorisk finansiering, 'Københavnsskalaen', blev forhandlet på plads under dansk OSCE-formand-